

Helhetslyftet – Slutrapport för insats Kombinationsutbildningar

AMIF 2022/20356811

Mattias Karlsson

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Datum: 2025-06-30

Dokumentnamn: Helhetslyftet – Slutrapport Skövde Tibro

Kontaktperson: Mattias Karlsson, Barn- och utbildningsnämnden, Tibro
Kompetenscenter

Projektnummer: AMIF: Helhetslyftet, 20356811

Telefon: 0504-182, 0725-564118

E-post: mattias.karlsson@tibro.se

Sammanfattning

Bakgrund

Det finns ett stort behov av att få fler människor i arbete i Tibro och Skövde kommun. Redan från början fanns en tydlig vision och målbild för insatsen Kombinationsutbildningar och arbetet med att skapa en relevant och efterfrågad utbildning som kan bidra till en positiv förändring för tredjelandsmedborgare i Tibro kommun startade med höga förväntningar.

Allteftersom Tredjelandsmedborgare (TLM) minskar har ett stort arbete fått läggas på rekrytering av deltagare till insatsen där ett flertal strategier och/eller samverkanspartners har introducerats. I utvecklingsarbetet med rekrytering/kartläggning/vägledning av TLM har nya arbetssätt, strukturer och rutiner utvecklats.

Insats

Kombinationsutbildningar i Skövde syftar till att skapa ändamålsenliga utbildningar som möjliggör förutsättningar för egenförsörjning för tredjelandsmedborgare och bidrar till en livssituation som kan ge en högre känsla av delaktighet. Utbildningarna kommer att vara öppna för tredjelandsmedborgare (med flera) oavsett kön eller etnisk tillhörighet, och urvalet kommer att ske utifrån principer som intresse, kunskapsmässiga förutsättningar och ambition till lärande.

I kombinationsutbildningen kombineras yrkesutbildning med språkförstärkande insats med fokus på det relevanta yrkesspråket.

Resultat

Under den första tertialen 2025 har ett ytterligare ökat söktryck kunnat ses. En låg andel TLM har deltagit i de två första antagningarna, men en eller två TLM är aktuella till utbildningsstarten i augusti.

Antalet deltagare kan öka ytterligare något. Positivt är att vi inom Helhetslyftet fortsatt väglett TLM vidare mot arbete eller studier. Arbetet med att justera aktuell kursplan vad gäller innehåll och tid är genomfört och tycks ha haft positiva effekter.

Omfattande omtag kring rekryteringsprocessen med återkommande studiebesök, utökad samverkan med remitterande instanser samt AME internt har gett positivt resultat. Under 2024 har vi haft 17 startande elever varav 7 st TLM. Gott stöd och samverkan med Yrkesvux Skövde har underlättat vårt arbete med rekrytering och kursutbud.

Det långsiktiga arbetet i Helhetslyftet insatsen i Tibro kommun fortsätter att utvecklas och implementeras. Man har en tydlig och systematisk plan för urval och antagning av deltagare, och möjligheten att använda sig av befintliga resurser och strukturer inom kommunen för att stödja utbildningen och deltagarna.

Erfarenheter

Under perioden fram till januari 2025 har arbetet med att utvärdera och ytterligare beskriva de strategier, eller principer, som Tibro kommun önskar ta med sig efter Helhetslyftet och vägleda arbetet framåt med att stegförflytta tredjelandsmedborgare mot egenförsörjning genom arbete eller studier. Arbetet har resulterat i sex strategier för det fortsatta arbetet med vägledning, rekrytering, samverkan och stegförflyttning. Dessa strategier inkluderar utvidgning av målgruppen, internrekrytering, uppsökande verksamhet, fler samverkansparter, ökad synlighet och uppdaterad utbildning och utbildningsutbud. Arbetet med att skapa fler relevanta insatser för de personer som remitterats till AME/Tibro kompetenscenter har påbörjats. En alltmer tydlig struktur för AME/Tibro Kompetenscenter gemensamma ansträngningar och arbete med personer utan egenförsörjning har utvecklats, och principen med BIP kommer fortfarande att vara central.

Implementering

Fortsatt organisationsutveckling utifrån de principer som visat sig vara framgångsrika under arbetet med Helhetslyftet d v s ökad intern och extern samverkan, tro på individen, dialog med arbetsliv och relevant bransch samt utveckling av utbildningarna (yrke/språkförstärkning) i nära samarbete med alla kompetenta yrkesroller inom Tibro Kompetenscenter.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Innehåll.....	4
Inledning.....	5
Projekt mål för Helhetslyftet	5
Beskrivning av insatsen	6
Resultat	7
Beskäftigelses Indikator Projektet - BIP	8
SKAPA – Skattning Av Progression mot Arbete	Error!
Bookmark not defined.	
Dokument och bilagor	10
Referenser.....	Error! Bookmark not defined.

Inledning

Helhetslyftet, var ett projekt som pågick mellan september 2022 till och med maj 2025. Projektet var finansierat genom medel från Asyl- och migrationsfonden (AMIF) och projektägare var Styrelsen för folkhögskolorna i Västra Götalandsregionen med projektledning förlagd på Folkhögskoleförvaltningen. Syftet med projektet var att tillhandahålla ändamålsenliga utbildningar som var anpassade till målgruppens behov där målgruppen var tredjelandsmedborgare (medborgare i länder utanför EU/EES). De utbildningsinsatser som projektet innefattade skulle utgå från tanken om att kombinera yrkesstudier med studier i svenska och/eller andra förberedande insatser inför arbetslivet. Vidare var målet med Helhetslyftet att minska arbetslösheten och öka känslan av delaktighet i samhället hos tredjelandsmedborgare. Då det finns ett samband mellan hälsa, livssituation och möjlighet att ta till sig utbildning hade projektet även inkluderat insatser med hälsokommunikation och föräldrastöd för deltagarna i projektet.

Projektet genomfördes med partners från region, kommun och civilsamhälle i 17 kommuner i Västra Götaland och Halland. Projektpartners ansvarade för olika slags insatser för deltagarna, så som Nästa steg, Kombinationsutbildningar, Förberedande jobbspår kommun och Förberedande jobbspår folkhögskola. För att behålla en sammanhållen projekttidé fanns utöver projektledningen även samordnare för de olika insatserna som har koordinerat de olika delarna i projektet. Denna slutrapport syftar till att beskriva det arbete som Skaraborgs Kommunalförbund genomförde i Helhetslyftet, redovisa projektresultat samt lyfta fram utmaningar och vilka delar som kommer att tas med i det fortsatta arbetet.

Projekt mål för Helhetslyftet

Helhetslyftet hade tre framskrivna projektmål för deltagarna samt för verksamheterna;

- 1) ökade kunskaper i svenska språket
- 2) ökad anställningsbarhet där individuella förutsättningar matchar arbetsmarknadens behov
- 3) utvecklade metoder, arbetssätt och samverkansformer för arbetet med integration.

I Kombinationsutbildningar har vi främst arbetat med projektmål 1, 2 och 3 och beskriver vårt arbete med dessa mål i denna slutrapport för

Helhetslyftet. I projektet tog projektpartners fram en förändringsteori med mål uppdelat på organisation, ledning och medarbetare samt deltagare. Dessa har sedan följts upp utifrån ett systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete där inrapportering skett genom kontinuerlig dokumentation, vilket i sin tur utgjort underlag i de diskussioner som genomförts på dialogmötena. Dialogmötena har skett mellan projektpartners och projektledning och syftat till att skapa reflekterande lärtillfällen. Systematiken och återkommande diskussioner har bidragit till att områdena nedan har kunnat utvärderas, utvecklas och bidragit till förbättrade arbetssätt.

Organisation

- Upparbetade samarbeten mellan organisationer i projektet.
- Metoder kring samarbete, samverkan och samordning.
- Insatserna är anpassade efter deltagarens behov och förutsättningar samt samhällets kompetensförsörjningsbehov.
- Metodutveckling av kombinationsutbildningar.
- Metodutveckling av BIP samt SKAPA-verktyg för deltagare.

Ledning och medarbetare

- Ledning och medarbetare har ett långsiktigt perspektiv på kedjan av stöd och insatser för deltagarens väg mot arbete.

Deltagare

- 60 % av deltagarna anger att insatsen inom Helhetslyftet har varit till hjälp för deras integration.
- 60 % av deltagarna har ökat sina förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden enligt BIP.
- 80 % av språkdeltagarna har förbättrat sina kunskaper i svenska enligt GERS eller SFI.

Beskrivning av Kombinationsutbildningar

- *Vad var bakgrunden till att ni var med i projektet?*
Skapa och utveckla fler vägar till sysselsättning för personer med annat modersmål än svenska samt kompetensförsörja branscher med brist på kvalificerad arbetskraft.
- *Vad ville ni uppnå eller bidra med?*

Erbjuda arbetssökande en ändamålsenlig utbildningsform som tar hänsyn till dennes förutsättningar samt skapa kompetent arbetskraft inom de valda områdena.

- *Hur ser er organisation ut?*
Tibro Trätekniskt Center är en del Av Tibro Kompetenscenter/AME som sorterar under Barn- och utbildningsnämnden
- *Vilken rollfördelning hade ni och vilka ansvarsområden?*
Arbetsledande roll (chef) och samordnare med rekryterings- och utbildningsledaransvar
- *Hur arbetade ni med er insats i Helhetslyftet?*
Utifrån sex vägledande strategier beskrivna under Erfarenheter i Sammanfattning
- *Vilka nya arbetssätt eller modeller var tänkta att testa?*
Utvald modell för vägledning m.m. var BIP
- *Har ni använt er av BIP och SKAPA? Om ja, på vilket sätt?*
BIP har varit vägledande princip med tydligt arbetsfokus samt förstärkning av förutsättningar, främst genom språkförstärkning inom yrkesspråket.

Resultat

- *Vilka kvantitativa mål uppnådde ni, ex hur många deltagare har gått vidare till studier/praktik/jobb?*
Vi har rekryterat 7 st TLM under 2024 från mycket låga nivåer. Två av dessa har gått vidare till jobb. En är kvar i utbildning.
- *Vilka kvalitativa mål uppnådde ni, ex hälsoeffekter?*
Ökad positiv struktur i vardagslivet samt en tydligt kommunicerad känsla av sammanhang och tillhörighet (både i elevgruppen och i samhället).
- *Hur uppnådde ni de mål som ni tänkt?*
Riktad rekrytering, tydligt kommunicerade mål, tro på individen, kontinuerlig samverkan inom AME-enheten samt kommunala myndigheter och näringslivet.
- *Hur har er organisation eller ert arbete förändrats för att uppnå dessa mål?*
Nya rutiner har prövats för att synliggöra TLMs behov och situation samt hitta lösningar för en effektiv stegförflyttning. Fler rutiner kommer att utvecklas och implementeras.
- *Har ni använt er av nya arbetsmetoder? Ge exempel.*
Vägledande samtal med tydlig yrkeskoppling, studiebesök, dialog med underleverantörer till Arbetsförmedlingen, samverkan med

Commented [SG1]: Jmf med lägesrapport
Hur gör/gjorde vi? Hur blev det?

andra kommunala myndigheter/funktioner såsom IFO, IM (Individuella programmet) m fl.

- *Har det skett andra förändringar i ert arbete t ex gällande*
  - o *gällande samverkan,*
  - o *rutiner,*
  - o *nya insatser,*
  - o *nya tankesätt*
  - o *Avtal?*

Se ovan
- *Hur var budgeten i relation till det arbete som ni ville utföra?*

Budgeten har täckt kostnader kopplade till arbetet i/med Helhetslyftet.

Beskæftigelses Indikator Projektet - BIP

- *Vilka har arbetat med BIP i er organisation?*

Handläggare på AME
- *Om ni har arbetat utifrån BIPs förhållningssätt, på vilket sätt har ni använt er av BIP?*

BIP har varit vägledande princip med tydligt arbetsfokus samt förstärkning av förutsättningar, främst genom språkförstärkning inom yrkesspråket.
- *Vad har fungerat bra? Varför?*

Synkningen mellan BIP-metodologin och yrkesutbildning kändes naturlig med tanke på jobbfokus och tilltron till individens vilja att nå egenförsörjning.

Samverkan

- *Vilka har ni samverkat med och varför?*

Kommunala myndigheter som IFO och IM. Syftet är att hitta de deltagare som kan kvalificera sig till utbildningen och har förutsättningarna att klara av den.

- *Vilka hade ni redan samverkan med och vilka har tillkommit?*

Samtliga kontakter har tillkommit

- *Hur har ni arbetat med gemensamma mål för att uppfylla projektets mål?*

- *Har ni förändrat delar på organisationsnivå för att samverkan ska fungera?*

Förändringar på organisationsnivå kommer i implementeringsfasen

- *Vem har haft yttersta ansvaret för att samverkan ska fungera?*

Chef i samverkan med samordnare

- *Finns det aktörer som ni skulle önskat samverka med mer och varför? T ex arbetsförmedlingen.*

Utökad samarbete med lokalt och regionalt näringsliv

- *Vilka delar av den samverkan som har funnits inom projektet kommer att leva vidare efter projektet? Kommer den samverkan att formaliseras genom tex avtal (ex lokal överenskommelse) eller liknande (ex yrkesråd)?*

Samverkan kommer att formaliseras genom rutinbeskrivningar (handläggare AME) samt samverkansavtal lärlingsplatser med näringslivet.

Erfarenheter och implementering

Commented [SG2]: Jmf med lägesrapport Vart ska vi? Lärdomar och implemetering

Implementeringsplan Tibro

- Främsta framgångsfaktorn har varit möjligheten till kontinuitet i arbetet, sammanhållning av ansatser (se även Lägesrapport, frågor 1 och 2) mot ökad självförsörjning i TLM-gruppen genom utbildning (*Maskinsnickare* och tillverkning inom processindustrin) och en gemensamt upplevd prioritering av BIP-indikatorerna arbete (utbildning) under 2024 sett från en utvidgad målgrupp.
- Vi vill behålla modellen med en medveten kontinuitet i arbetet då det visar sig individers stegförflyttning är en process som ger resultat över tid, och troligen längre tid än projekttiden för *Helhetslyftet*. Vi vill ta med arbets- och synsätt in i ett eventuellt fortsättningsprojekt för TLM-gruppen men även då inkludera andra som behöver komma i egenförsörjning.
- Kontinuitet och sammanhållning i ansatserna är avgörande delar både på individ- och organisationsnivå och är också centralt

förhållningssätt för fortsatt arbete med de sex projektresultaten. Framåt kan olika mål landa in på andra ansvarsområden och/eller verksamheter kopplade till AME.

- Fortsatt sträva mot en organisation och resursfördelning som säkrar upp kontinuitet och samverkan mellan AME:s olika funktioner och ansvarsområden för att nå TLM-gruppen (med flera). Arbete med att ta fram rutiner och strukturer för detta bör kunna ligga inom redan givna ramar.
- Se även *Lägesrapport* fråga 11 där de sex huvudsakliga strategierna för arbetet mot ökad egenförsörjning genom utbildning beskrivs. Under fråga 11 beskrivs de sex strategierna samt deras funktion i strävan mot att uppfylla projektmålen i *Helhetslyftet* samt kort om resultaten av implementeringen av strategin.
- Ytterligare resurser krävs för att ta emot större elevgrupp samt för en förstärkt, utökad extern samverkan.
-

Dokument och bilagor

Bilaga 1

Tibro Metaresultat

Bilaga 2

Tibro Språngbräda